

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

1 Şubat 2008

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.610/ **726**
KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İzmir Milletvekili Kemal ANADOL tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen 7/1388 esas sayılı **yazılı soru önergesinde** yer alan sorulara verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur.

24.12.2007 tarihli Milliyet Gazetesinde yer alan "TEKEL'den kız kaçırma" başlıklı Nedim ŞENER imzalı haberde, satışa çıkarılan TEKEL'in daha önce tescil işlemi tamamlanmamış olan 22 markadan 21'i için 2007 yılında tescil işlemi yaptırdığı, ancak 81 yıllık Hanımeli Markası için tescil işlemi yaptırılmadığı bilgisi yer almaktadır. Aynı haberde, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın, TEKEL'in özelleştirilmesine ilişkin ihale şartnamesine diğer bütün markaları koymasına karşın Hanımeli markasını koymadığı iddia edilmiştir. Söz konusu haberde, Mesut BARZANİ ile bağlantısı olduğu iddia edilen ve AKP Belediye Başkan adayı olmuş bir şahsa ait Mersin'deki firma ile bağlantılı bir diğer firmanın Hanımeli Markası için tescil başvurusunda bulunduğu belirtilmiştir. Hanımeli Markasının tescilinin yapılmaması, ardından bu markanın ihale şartnamesine de alınmaması, kamuoyunda bu işlemlerin planlı bir şekilde yürütüldüğü ve kamunun zarara uğratıldığı izlenimini doğurmuştur. Bu bağlamda;

SORU 1- TEKEL'in 81 yıllık Hanımeli Markasının tescili için başvuruda bulunulmadığına ilişkin iddialar doğru mudur? Eğer doğru ise, 21 marka için tescil başvurusunda bulunulurken sadece Hanımeli markası için tescil talebinde bulunulmamasının gerekçeleri nedir?

SORU 2- TEKEL'in başvurmaması nedeniyle, Hanımeli Markasının, 27 Şubat 2008 tarihinde Mesut BARZANİ ile bağlantısı olduğu iddia edilen bir firmaya geçeceğine ilişkin iddialar doğru mudur? TEKEL'in tescil talebinde bulunmaması marka hakkında bedelsiz olarak vazgeçmesi anlamına gelmez mi?

SORU 3- Tescil başvurusunda bulunulmaması için Maliye Bakanı mı yoksa TEKEL Genel Müdürü mü talimat vermiştir? Eğer Bakan ya da Genel Müdür talimat vermedi ise, hangi kamu görevlisi tescil talebinde bulunulmamasına neden olmuştur?

SORU 4- TEKEL'in özelleştirilmesine ilişkin ihale şartnamesine Hanımeli Markasının konulmadığı doğru mudur? Eğer doğru ise, Hanımeli Markasının şartnameye konulmamasının gerekçeleri nedir? Hanımeli markasının şartnameye konulmaması TEKEL için oluşacak fiyatın düşmesine ve dolayısıyla kamunun zarar uğramasına neden olmaz mı?

SORU 5- Hanımeli Markası için tescil talebinde bulunulmaması ve ihale şartnamesine alınmaması ile ne tutarda bir kamu zararı ortaya çıkacaktır?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

1 Şubat 2008

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.610/ 726

KONU :

-2-

SORU 6- Hanımeli Markası için tescil başvurusunda bulunmayan TEKEL yetkilileri ile ihale şartnamesine almayan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı yetkilileri hakkında herhangi bir idari ya da adli soruşturma açılmış mıdır? Eğer açılmadığı ise, bunun gerekçeleri nedir?

SORU 7- Kamunun zarara uğramasının engellenmesi ve ortaya çıkan şaibeleri gidermek için, Hanımeli Markasının tescili ve ihale sözleşmesine dahil edilmesi için bir girişimde bulunulması düşünülmekte midir?

CEVAP 1,2,3,4,5,6,7- Hanımeli Markası, TEKEL'in henüz "T.C. İnhisarlar İdaresi" olarak faaliyet gösterdiği dönemden başlayarak kullanılmış ve Hanımeli sigarası adıyla 1905-1951 yılları arasında filtresiz olarak üretilip Ülkemizde satılmıştır.

Bu marka, özellikle hanımların içebileceği nefasette bir ürün olması ve tüketicinin talebi nedeniyle zaman zaman üretilip satılmış, ancak hiçbir zaman ciddi bir pazar payına sahip olamamıştır.

Bu dönemi takiben, TEKEL Genel Müdürlüğü ile Rinsoz Et Ormond S.A. Firması arasında sağlanan işbirliği ile Türk ve Virjinya tütünleri harmanından oluşan ve özellikle İsviçre ile Almanya gibi Avrupa Ülkelerinde de pazarlanması öngörülen "Hanımeli" sigarası, 1987 yılından itibaren İsviçre'deki Tabacs Turcs tesislerinde üretilerek King-Size tipli Amerikan Blend sigara örneği olarak piyasaya sunulmuştur.

Tabacs Turcs S.A. 1949 yılında İsviçre'de kurulmuş, başlangıçta TEKEL'in %50 sermaye payı ile katıldığı iştiraki olup, takiben 11.04.2001 tarih ve 2317 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Şirketin %100'üne sahip olunmuştur. Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 27.09.2004 tarihli ve 2004/91 sayılı Kararı ile tasfiyesine karar verilen Şirket, 12.05.2006 tarihinde tasfiye edilmiş bulunmaktadır.

Hanımeli markasının, gerek Ülkemizde üretildiği yıllarda gerekse İsviçre'de üretilerek Ülkemizde satıldığı yıllarda hiçbir zaman tescili söz konusu olmadığı gibi, anılan markanın İsviçre veya diğer Avrupa ülkelerinde tescil edildiğine ilişkin bir bilgi de mevcut değildir.

21 adet marka tescili, TEKEL'in bağlı ortaklığı Sigara Sanayi İşletmeleri ve Ticaret A.Ş.'nin olağan marka tescil ve yenileme çalışmalarıyla ilgili olup, başvuru süreci devam eden bu markalar yeni marka tescili anlamında değildir.

Hanımeli markasıyla ilgili olarak gazetelerde çıkan haberlerden önce ilgili alanlarda yapılan araştırmalarda, R ve P Routes and Points Sigara Pazarlama ve Ticaret A.Ş. isimli şirketin bu markayı kendi adına tescili için başvuruda bulunduğunun öğrenilmesi üzerine Sigara Sanayi İşletmeleri ve Ticaret A.Ş. tarafından 12.12.2007 tarihinde bir yandan adı geçen şirketin başvurusu için itirazda bulunulurken diğer yandan markanın, Sigara Sanayi İşletmeleri ve Ticaret A.Ş. adına tescili için de süreç başlatılmıştır. Türk Patent Enstitüsü nezdinde yapılan tescil başvurusunda rüçhan hakkı talebinde bulunulmuştur.

7/1388

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

1 Şubat 2008

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.610/ **726**
KONU :

-3-

TEKEL tarafından daha önceki süreçlerden başvuruda bulunulmamış olması hiçbir zaman için marka hakkında vazgeçilmesi anlamına gelmemektedir. Ayrıca Hanımeli markasının tescil başvurusunda bulunulmaması için herhangi bir siyasi ve/veya idari otoritenin talimatı olmamıştır.

Bu arada "Hanımeli Markası" 11.01.2008 tarihinde yapılan zeyilname ile TEKEL'in 09.11.2007 tarihli ihale şartnamesinde yer alan devre konu markalar listesine eklenmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı